

ΣΚΙΤΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

ΚΩΜΑ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑΣ

ΕΙΣ ἓνα κουτί σπύρων τῆς μυραρίας ἐστέκετο μία πεταλοῦδα, τόσοσ ὑπέροχος, ὥστε ἐπλησιάσαμεν νὰ τὴν θαυμάσωμεν. Ἀλλὰ ἐκπληξίς μᾶς ἐπεριμένε. Ἡ πεταλοῦδα ἦτο ζωντανή μὲν, καρφωμένη δὲ διαμπαξ. Μία μεγάλη καρφίτσα ἔμπαινε ἀπὸ τὸ λαιμό· ἔβγαινε ἀπὸ τὴν οὐρὰ τοῦ ἐντόμου καὶ ἐστηρίζετο εἰς τὴν σπιροθήκην. Τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ, πασσαλωμένον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐκίνει τὰ ἐκλαμπρα πτερά του καὶ ἀπέθνησκε βραδέως.

— Σαλανκόν! Ἡμπορεῖς νὰ μᾶς πῆς τί συμβαίνει ἐδῶ;

— Ἐνας ἐντομολόγος τὴν ἄφησε, μᾶς εἶπε κατασφθάνων ὁ καταστηματοῦρχος.

— Ποῦ εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος;

— Κᾶπου ἐπῆγε πρὸ μιᾶς ὥρας καὶ θὰ γυρίσῃ.

— Νὰ βγάλωμε λοιπὸν τὴν καρφίτσα.

— Τί λέτε 'κεῖ! Νὰ βγάλετε τὴν καρφίτσα καὶ νὰ φύγῃ δηλαδὴ;

Μὴν τὴν 'γγίξῃ κανεὶς! Εἶνε πεταλοῦδα τῆς Ὠβέρνης καὶ στοιχίζει προῦτ! ἓνα ναπολεόνι.

— Τοῦλάχιστον πάρ' τὴν ἀπὸ κεῖ, νὰ μὴ βλέπωμεν αὐτὸ τὸ μαρτύριον.

— Τί λέτε 'κεῖ! Ἐδῶ τὴν ἄφησεν ὁ κύριος ἐντομολόγος σ' αὐτὸ τὸ τραπέζι, ἐδῶ πρέπει νὰ τὴν βρῇ. Εἴκοσι φράγκα στοιχίζει.

Ἐμειναν τότε οἱ πελάται εἰς τὰ τραπέζια των καὶ ἡ πεταλοῦδα εἰς τὴν καρφίτσα τῆς. Ἀπέθνησκε πρὸ ὠρῶν εἰς αὐτὴν τὴν καρφίτσα, πάλλουσα διαρκῶς καὶ ταχύτατα τὰ μεγάλα φτερά τῆς, τὰ ὁποῖα τῆς ἔμειναν ἐλεύθερα. Ἀπέθνησκε λοιπὸν μὲ τὴν ὑπε-

ρηφάνειαν τοῦ ταλάντου της — πετῶσα. Αὐτὸς εἶνε ὁ θάνατος ὄλων τῶν ὠραίων ὄντων.

Νὰ τῆς βγάλωμε τὴν καρφίτσα καὶ νὰ ἐλευθερωθῆ. Ἀλλὰ τὴν εἶχεν ἐμπήξει ὁ κύριος ἐντομολόγος καὶ ἔπρεπεν ἐπιστρέφωμ νὰ τὴν βρῆ εἰς τὴν θέσιν της, εἰς τὸ σῶμα τῆς πεταλούδας. Τὸ μαρτύριον τοῦ ἐντόμου ἦτο ἰδιοκτησία πλέον τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου. Κανεὶς δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὴν θίξῃ. Νὰ μεταφέρωμεν ἄλλοῦ τὴν πεταλοῦδα διὰ νὰ μὴ τὴν βλέπωμεν καρφωμένην καὶ θνήσκουσαν; Ἀλλὰ τὴν εἶχε τοποθετήσῃ ἐκεῖ ὁ κύριος ἐντομολόγος, μέσα εἰς τὴν αἴθουσαν, εἰς τὴν θέαν ὄλων. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ τὴν βλέπωμεν.

Ὁ Σαλανκόν, ὁ καταστηματοάρχης, ἐπανῆλθε γελῶν διὰ νὰ μᾶς πείσῃ ὅτι δὲν ἔκαμε λάθος εἰς τὴν διατίμησιν.

— Ἐχει ἓνα ναπολεόνι, μᾶς ἐπανέλαβε.

Ἀναμφιβόλως τὸ θῦμα εἶχεν ἓνα ναπολεόνι. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ σκεφθῆ ἄλλο τίποτε ὁ Σαλανκόν. Πᾶς ἄνθρωπος ἔχων κατάστημα εἰς τὸ Παρίσι εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον χοῖρος. Εἶνε ἀπίστευτος ἢ ἐπιρροὴ τοῦ ἐμπορίου εἰς τὸ ἠθικὸν αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Σαλανκόν δύναται νὰ χορέψῃ εἰς τὸν κρότον μᾶς δεκάρας, ἐπερίμενε δὲ ἀπὸ τὸν ἐντομολόγον τὸ ἀντίτιμον μᾶς μύρας, 30 λεπτά!

* *

Ὁ ἐντομολόγος; Ἐξω, λέγει, ἐβγήκε πρὸ μᾶς ὥρας καὶ θὰ γυρίσῃ. Θὰ ἐπῆγε περίπατον ὁ ἄνθρωπος, καμμιὰ βόλτα ἕως τὸ ὑπόγειον τῆς ταβέρνας τοῦ Πανθέου, ὅπου θὰ εἶδε χορευομένην τὴν *ματσὶς* καὶ θὰ ἐξεχάσθη. Τὴν πεταλοῦδα, ἐσκέφθη, θὰ τὴν εὕρω εἰς τὴν θέσιν της καὶ ἴσως, ὡς ποῦ νὰ γυρίσω, θὰ ἔχῃ πεθάνει, οὕτως ὥστε νὰ τὴν παραλάβω μαζί μου μετὰ τὴν πρέπουσαν διὰ συλλέκτην ἀκαμψίαν. Θὰ εἶνε ἔτοιμη διὰ τὴν συλλογὴν.

Ὅσον ἀφορᾷ ἡμᾶς τοὺς πελάτας, ὁ καλὸς ἄνθρωπος μᾶς ἐφαντάσθη ὡς τοὺς δεμένους γαιδάρους τοῦ χωριοῦ, περὶ τοὺς ὁποίους τὰ ἔντομα, αἱ ψυχαὶ καὶ οἱ κόσμοι δύνανται νὰ πεθαίνου ἢ νὰ ζοῦν, νὰ κινουῦνται δεξιὰ ἢ ἀριστερά, χωρὶς νὰ τοὺς ταράξουν. Ἐθεώρησεν ὅτι δὲν εἶνε τίποτε ἂν ἀφίση τὴν πασσαλωμένην πεταλοῦδα του νὰ ἀγωνιᾷ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

Ποῦ εἶσαι λοιπόν, κύριε ἐντομολόγε, διατί ἀργεῖς; Ἡ ἀνθρωπότης, τί διάβολο, περιμένει τὰ πορίσματα. Μιὰ πεταλοῦδα ἐπὶ πλέον εἰς τὰ Μουσεῖα! Μπρέ! Τί ἀριθμὸν θὰ λάβῃ ἄρα γε; 25,247 ἄλλα; Ὁ κύριος ἐντομολόγος δὲν ἐπιστρέφει ἀκόμη.

Αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις ἐκείνων ποῦ διέπραξαν ἐγκλήματα, γίνονται δημοσίᾳ, διὰ νὰ βεβαιωθῆ ἡ λειτουργία τοῦ νόμου καὶ νὰ διδαχθοῦν οἱ ἄνθρωποι. Τί ἦτο τὸ ἐγκλημα τῆς πεταλούδας, τῆς ὁποίας τὴν θανατικὴν ἐκτέλεσιν διέταξε δημοσίᾳ ὁ ἀξιοτίμος ἐπιστήμων; Ὅτι εἶχε πετάξῃ εἰς τὸν ἀέρα καὶ δὲν εἶχε δύο πόδια μεγάλα καθὼς αὐτὸς; Ἀναμφιβόλως τὸ ἐγκλημα αὐτῶν τῶν

ώραίων ὄντων εἶνε ὅτι δὲν ἔχουν τὴν ἰδικήν μας ἀσχημίαν καὶ εἶνε ἀσυγχώρητον. Πράγματι, ὅλα εἶνε ὠραιότερα τοῦ ἔντομολόγου, ὁ ὁποῖος τὰ καρφώνει. Οὐδέποτε παλαιότουρκος εἶχε κρεμασθῆ τόσον δημοσίᾳ. Ὁ ἔντομολόγος εἶχε μπῆξει τὴν καρφίτσα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι τῆς οὐρᾶς καὶ τὴν ἐπασσάλωσεν ἐνώπιον τοῦ κόσμου. Δὲν εἶδαμεν τὴν θανατικὴν ἀπόφασιν, ἀλλὰ θὰ ἦτο ἐπάνω κάτω αὐτῆ :

«Πασσαλώνεται πρὸς κοινὸν παραδειγματισμόν, διότι ἐπέταξεν ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος».

Ἔχετε παρατηρήσει; Ὅσακις ὁ ἄνθρωπος καταδικάζῃ εἰς θάνατον κανένα ὃν ἀσθενέστερόν του, ὁ Θεὸς δὲν διορίζει κανένα συνήγορον εἰς τὴν δίκην. Ἐξηγήσατέ μου αὐτὴν τὴν Δικονομίαν.

Ἐπλησίασα νὰ τὴν περιεργασθῶ καὶ πρώτην φορὰν ἔβλεπα πεταλοῦδα τόσον μεγάλην καὶ τόσον ὑπέροχον. Ὁρισμένως δὲν θὰ μάθωμεν ποτὲ ποῖα χρυσοφυεῖα ἔδωσαν τὸν χρυσόν, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε ντύσει. Ποῖα κλωστήρια μετάξης εἰργάσθησαν καιρὸν πολύν, ποῖα ἀνέμη ἐστροβιλίσθη, ποῖον ὑφαντήριον ἠγρύπνησε, πόσαι βελόλαι ἐκέντησαν διὰ νὰ τῆς ὑφάνουν, κόψουν, ράψουν, μετρήσουν καὶ φορέσουν τὴν ἐσθῆτα τοῦ γάμου, τὴν ὁποίαν εἶχε; Ἀλλὰ βασιλεὺς καὶ κύριος ἀπόλυτος μεγίστης καὶ ἀγνώστου χώρας νὰ ἦτο ἄρα γε ὁ πατέρας τῆς, ἀγνοῶν τὸν ἔλεγχον; Διότι καὶ αὐτὰ τὰ χειρόκτια τῆς, καὶ αὐτὰ τὰ γοβάκια τῆς ἢ πεταλοῦδα τὰ εἶχε βουτήξει εἰς σκόνην χρυσοῦ. Ἀπὸ ποῦ δὲ νὰ ἦλθαν, ἀπὸ τὴν Ἀραβίαν ἄρα γε ἢ ἀπὸ τὰς Ἰνδίας, οἱ χίλιοι ζωγράφοι ποῦ τῆς ἔκαμαν τὰ ἀπεριγράπτα μωσαϊκὰ ἐπάνω εἰς τὰ φτερά;

Αὐτὴν τὴν στολὴν ἐφόρεσε διὰ νὰ πεθάνῃ ἐπάνω εἰς μίαν καρφίτσα τῶν Παρισίων.

Λέγουν ὅτι ἡ ζωὴ τῶν ὄντων αὐτῶν εἶνε ὁ ἄνθρωπος ὀλόκληρος. Ὅτι ἡ κάμπια, ἐφόσον μένει κάμπια συρομένη, εἶνε ἢ εἰκὼν τῆς γελοίας ζωῆς μας ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῆς. Καὶ ὅτι ἡ μεταμόρφωσις τῆς κάμπιας εἰς πεταλοῦδαν εἶνε ἢ εἰκὼν τῆς μετὰ θάνατον ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, τὸ περὺγισμα τῆς ψυχῆς μας εἰς τὸ ὑπερέραν. Ἡ πεταλοῦδα ἦτο ἤδη μία ψυχὴ καὶ ὁμως τὴν ἐσκότωσαν καὶ ὡς ψυχὴν.

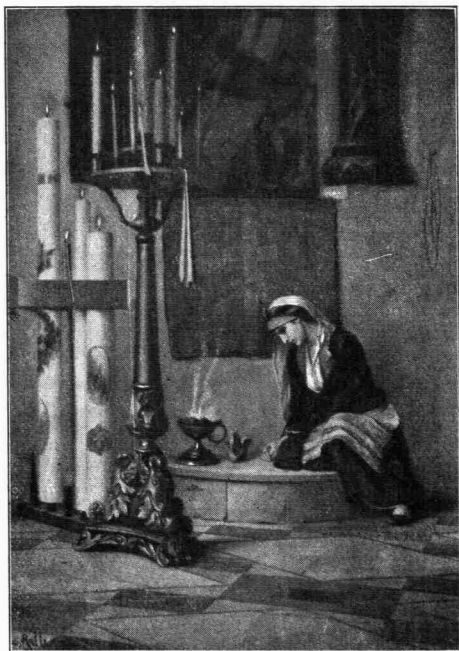
Εἶνε τοῦτο δολοφονία μέσα εἰς τὴν αἰωνιότητα. Ἡ πεταλοῦδα θὰ ἀποθάνῃ καὶ δευτέραν φορὰν, θὰ ἀναγεννηθῆ καὶ δευτέραν, θὰ μεταβῆ καὶ εἰς τρίτον κόσμον, ὑπάρχει καὶ τρίτος κόσμος; Ἡ θὰ λήξῃ εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ ἔντομολόγου;

Ὁ κύριος ἔντομολόγος δὲν ἐγύρισε ἀκόμη. Ἦτον ὥρα 1η πρωϊνῆ.

Ἡ πεταλοῦδα ἐξηκολούθει νὰποθνήσκῃ μὲ τὸν εὐγενῆ τρόπον τῶν πετρῶν τῆς, ὡς μόνην διαμαρτυρίαν, διαπερασμένη ἀπὸ τὴν ὀρθίαν καρφίτσα. Τὸ κῶμα θὰ διήρκει πολὺ ἀκόμη.

- Μ' ἐφωνάξατε! Εἶπεν ὁ καταστηματάρχης.
 — Σ' ἐφωνάξαμε. Μπορεῖς νὰ πῆς κάτι τι εἰς τὸν κύριον ἐντο-
 μολόγον, ὅταν γυρίσῃ;
 — Προθυμότερα.
 — Πές του λοιπὸν ὅτι εἶνε ζῶν!

Ζ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ.—ΤΟ ΘΥΜΙΑΜΑ

[Ἔργον τοῦ Θ. Ράλλη]